

N:o 121.

Af herr **J. Ohlsson** i Stockholm, om förhöjning i tullen på ost.

Vid bearbetning till afsalu af ladugårdens hufvudprodukt, mjölken, visar sig en allt mer ökad benägenhet att tillgodogöra endast *en* af denna naturprodukts värdefulla beståndsdelar, fettet, i form af smör. Orsaken härtill torde vara: dels lågt pris på ost, och dels, eller förnämligast, den större hastighet, hvarmed mjölken på så vis kan gifva kontant inkomst.

Emellertid leder ett så ensidigt sätt att tillgodogöra mjölken allt mer derhän, att dess öfriga beståndsdelar gå aldeles förlorade, såsom vore de värdelösa, der ej läge närmare större stad möjliggör skummjölakens afsättning och omedelbara användande till människoföda, eller närheten af exporthamn, i förening med företagsamhet och förlagsförmåga, föranleder denna mjölks användning till uppfödande af svin och möjligen andra husdjur.

Att det, utan tillgodogörande af mjölkens ostämne, sker en stor misshushållning med ett i sig sjelft värdefullt födoämne, torde vara uppenbart; men begäret att erhålla så mycket smör som möjligt synes dock, då man numera medelst så kallade separatorer *kan* uttaga nästan allt fett ur mjölken, mer och mer leda derhän, att ostämnet ej tillvaratages såsom sådant och på många ställen icke alls. Uppenbart torde dock vara, att i samma mån, som ett sådant system vinner tillämpning i de mjölkproducerande länderna måste tillgången på smör för världsmarknaden blifva

allt rikare och medföra ett ihållande prisfall å denna vara, under det tillgången på ost måste blifva allt mindre och snart nog föranleda en allmän prisstegring å sådan. En häraf föranledd återgång till ökad ostproduktion kan likväl då icke ske med den hastighet, behovet påkallar, alldenstund osten icke, likasom smöret, genast kan göras färdig att sändas ut i marknaden.

Det kunde alltså hända att våra mjölkproducenter eller mejeriidkare, hvilka i allmänhet ej förmå hålla stora lager, icke blefve i tillfälle att genast få någon fördel af prisstegringen på ost, derest icke mejerihandteringen i tid ledes med hänsyn till en sådan konjunkturförändring, det vill säga så, att ostberedningen uppehålles och utvecklas i full jemnbredd med smörtillverkningen.

På hvad sätt vederbörande, förutom af egen maning, bäst skulle nppmuntras till en sådan förtanke, kan vara vanskligt nog att söka påvisa, synnerligast af den, som icke är fackman. Men, sedt i stort, såsom en affär för landet, och således en vigtig ekonomisk nationalangelägenhet, vågar jag hålla för gifvet att ingen skulle vilja undandraga sig att här för bringa något offer af egna fördelar för tillfället, eller, med andra ord, att underkasta sig en jämförelsevis hög tullbeskattning å artikeln ost, helst som, så vidt jag kan bedöma, denna skatt förnämligast skulle komma att drabba de mera bemedlade. Förhållandet torde nemligen vara, att större delen af den ost, som införes från utlandet (inmot en half million kilogram årligen) utgöres af mera fet och dyrbar vara till sofvel och krydda på de anspråksfulles bord, under det att landets egen produktion af magrare och billigare ost redan nu ej blott fyller behovet af födan utan jemväl lemnar ett betydligt öfverskott (150- à 200 tusen kilogram årligen) för export.

Den prisstegring, som kunde följa af höjd tull på ost, torde alltså inskränka sig till de fetare och finare slagen, och sålunda ej komma att drabba mera anspråkslösa förbrukare, såsom fallet exempelvis skulle blifva om tull åsattes spannmål, synnerligast råg, helst som en så ökad produktion af sist nämnda vara, att landets hela behof deraf blefve fylldt, numera skulle, förnuftsensligt att döma, ej kunna verka annat än ruinerande för jordbruket sjelft, så vida icke brödfödan åsattes en fullt effektiv tullskatt, det vill säga så hög, att säden fördyrades med hela produktionskostnaden i annat land, eller mera; men hvilken skatt skulle blifva rent af olidlig för samtliga förbrukare, som ej sjelfve äro producenter af mer än eget behof af spannmål, och synnerligast för dem, som för uppehållet huf-

vudsakligen äro hänvisade till detta födoämne, på samma gång de näringar, hvilka hufvudsakligen arbeta för export, blefve alldeles undertryckta i täflan på världsmarknaden, just i följd af de sålunda med konst frambringade relativt höga lefnadskostnaderna här.

Af de jemförelsevis låga produktionskostnaderna för brödsäd i andra länder är den svenske jordbrukaren alltså numera naturenligt hänvisad att endast odla sådan säd till den myckenhet, som jordens uppehållande i kultur ovilkorligen fordrar. Men just i följd af dessa sakförhållanden, dem ingen lagstiftning kan ändra, måste foderodlingen uppehållas och än mera utvecklas samt, i följd deraf, mjölkproduktionen. Någon orimlig stegring i mjölkens pris eller någon brist på denna vara såsom råämne för tillverkning af komjölksost af alla slag, fullt ut till landets behof och derutöfver, torde således ej vara att befara och alltså icke heller någon allt för känbar prisstegring å fetare ost i följd af ökad tull derå, så framt mjölken på ett mera naturenligt och mångsidigt sätt, än nu är fallet, öfver allt inom landet tillgodogöres. I syfte att uppmuntra härtill och på det att icke den svenske jordbrukaren eller mjölkproducenten och mejeridikaren må än vidare förledas att göra sig onödigt beroende af smörproduktionens vexlande rentabilitet, utan jemväl i eget intresse manas att uppehålla och utveckla osttillverkningen i proportion med mjölkstillgången; och då artikeln ost redan är belagd med tullbevillning, så att här icke är fråga om någon principiell ändring, samt då, på sätt jag påvisat, särskilda omständigheter i detta fall tala för denna bevillnings höjande, så att den samma dels i någon mån fyller den inkomstminskning, jag i en annan motion föreslagit, dels får egenskapen af en fullt effektiv skyddstull till mejerihandteringens och det betryckta jordbrukets fördel, i den mån tullskyddet dertill kan verka, får jag föreslå, att Riksdagen ville besluta,

att införselstullen å ost skall höjas till *tjugufem* öre per kilogram.

Joh. Ohlsson

från Stockholms stad.

Rättelser

i motion n:o 121 uti Andra Kammaren:

sid. 16 rad. 14 nedifrån *står*: behovet af födan

läs: behovet af sådan

sid. 17 rad. 19 uppifrån *står*: onödigt beroende

läs: ensidigt beroende
